

FIRENZE 2006-08

Estada de pràctiques d'Animació Sociocultural en l'àmbit del lleure infantil i juvenil

Maria Pilar Cobo Valeri
Jordi Sora i Domenjó
Professors d'Animació Sociocultural.

Hem dut a terme fins avui els tres primers viatges -d'entre dues i tres setmanes cadascun- d'estada en empreses d'Animació Sociocultural a l'estranger, a la ciutat de Florència. Volem fer aquí tant una presentació de l'experiència, com una reflexió sobre aquest tipus de viatges, abans de començar una segona etapa que voldríem que fos a una altra ciutat per ampliar l'experiència.

Som ensenyants de l'IES Salvador Seguí, un centre de titularitat pública, situat a Barcelona en el qual s'imparteix el cicle formatiu de grau superior d'Animació Sociocultural des de fa 8 cursos. Un bon dia vàrem descobrir la possibilitat de sol·licitar un ajut econòmic, a l'àmbit de la formació professional, per fer estades d'alumnes a empreses del sector en ciutats de la Unió europea. Així comença una aventura que ens portà dues setmanes, el primer cop, i tres, les altres dues ocasions, a la ciutat de Florència. El primer viatge amb 27 alumnes; 20 la segona vegada (en aquest cas tres eren alumnes del cicle formatiu superior d'Educació Infantil) i, just els dies en què estem escrivint aquestes línies, amb la vista del *Duomo* des del *piazzale di Michelangelo*, amb 17 alumnes d'Animació Sociocultural.

1

COMO CITAR ESTE ARTÍCULO:

Cobo Valeri, Pilar; Sora i Domenjó, Jordi; (2008); **FIRENZE 2006-08;** Estada de pràctiques d'Animació Sociocultural en l'àmbit del lleure infantil i juvenil; en <http://quadernsanimacio.net>; nº 8; julio de 2008; ISSN 1698-4044

Aquest darrer projecte està emmarcat en un ajut Erasmus; el segon, en un Leonardo i el primer era un Projecte Individual de Centre. Tant el primer com el segon varen incloure intercanvi amb un *Liceo Pubblico* de la ciutat d'Arezzo (també a la Toscana), mentre que l'actual, no. En tots els casos, però, en el context d'un conveni de col·laboració entre el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya i la *Regione della Toscana*.

Des de la direcció del nostre institut es potencia, dins el Pla d'Autonomia de Centre, la mobilitat de l'alumnat, amb la possibilitat de descobrir les característiques de la seva futura professió en un altre context, alhora que afavoreix el seu desenvolupament personal. És aquí on nosaltres, com a docents, ens hem plantejat aquests viatges: per una banda, perquè creiem que l'Animació Sociocultural és una professió relativament nova que prepara futurs treballadors en uns àmbits indispensables per cobrir encara (persones preparades per fomentar el desenvolupament individual, social i cultural dels diferents col·lectius); i, per una altra, perquè confiem i creiem, com a persones i com a educadors que som, en aquesta joventut plena d'idees i d'il·lusions.

Han estat, doncs, tres viatges inoblidables, on hem pogut descobrir alhora el creixement personal i social del nostre alumnat i el desenvolupament de la seva professió en una altre país. Tot plegat, emmarcat en la meravellosa ciutat de

2

COMO CITAR ESTE ARTÍCULO:

Cobo Valeri, Pilar; Sora i Domenjó, Jordi; (2008); **FIRENZE 2006-08;** Estada de pràctiques d'Animació Sociocultural en l'àmbit del lleure infantil i juvenil; en <http://quadernsanimacio.net>; nº 8; julio de 2008; ISSN 1698-4044

Florència, centre cultural del Renaixement, on l'alumnat ha pogut apropar-se a l'art com a forma d'expressió educativa i emocional. Entenem que un futur animador sociocultural ha de descobrir que cal preparar-se en els diferents àmbits: artístic, filosòfic, científic, humanístic, etc... per poder oferir als seus usuaris en un futur, tot un ventall de possibilitats en l'àmbit educatiu infantil i juvenil i de l'animació cultural.

Mirar amb uns altres ulls

L'experiència de pràctiques a Florència en aquests tres viatges s'ha dut a terme en ludoteques i *centri giovani* (centres de joves). Només en una ocasió també dos alumnes han participat en les activitats de dinamització en una biblioteca; i el curs en què ens varen acompanyar les tres alumnes del cicle d'Educació Infantil, les seves pràctiques es van dur a terme en *Asilo nido* (escola bressol).

D'aquestes estades, en podem destacar una sèrie d'aspectes que hem tingut oportunitat de contrastar amb les impressions de l'alumnat, de la seva directa experiència en els centres i de la nostra visita a tots aquests centres de pràctiques:

3

COMO CITAR ESTE ARTÍCULO:

Cobo Valeri, Pilar; Sora i Domenjó, Jordi; (2008); **FIRENZE 2006-08;** Estada de pràctiques d'Animació Sociocultural en l'àmbit del lleure infantil i juvenil; en <http://quadernsanimacio.net>; nº 8; julio de 2008; ISSN 1698-4044

1. Cal conèixer per opinar. Les ludoteques a *Firenze* són una experiència iniciada cap als anys 80, amb gran empenta i entusiasme. Cada *Quartiere* (districte) de la ciutat en tenia una, amb un centre de referència: la Ludoteca Centrale (a la *piazza della santa Anunziata*). Centres oberts al barri, on infants i familiars (la normativa actual encara fa obligatòria la presència d'un adult) poguessin gaudir de jocs i joguines, de les instal·lacions a l'aire lliure que la majoria d'aquestes ludoteques tenen i dels *laboratori* (tallers) que s'organitzen quasi cada dia. Aquestes experiències educatives de desenvolupament comunitari tingueren en el seu moment una empremta tan important que eren estudiades en les facultats de pedagogia, per exemple d'Espanya. I amb un element de referent, de centres que calia copiar i conèixer en la llavors incipient tasca d'algunes administracions per estendre'ls per barriades i districtes del nostre país. Conèixer per opinar sobre un model divers del nostre és un dels millors objectius que es pot assolir quan es planteja un tipus de viatge com els que us estem presentant aquí.

2. Un determinat model educatiu. El model educatiu de ludoteca i centre de joves florentí implica una dinàmica molt determinada: espais oberts, de lliure participació, sense un horari d'activitats definit, sense una divisió gaire marcada de grups d'edats, i organitzat al voltant d'espais de jocs i joguines diversos (espai mòrbid, jocs de taula, petites biblioteques, espai de psicomotricitat, jardí

4

COMO CITAR ESTE ARTÍCULO:

Cobo Valeri, Pilar; Sora i Domenjó, Jordi; (2008); FIRENZE 2006-08; Estada de pràctiques d'Animació Sociocultural en l'àmbit del lleure infantil i juvenil; en <http://quadernsanimacio.net>; nº 8; julio de 2008; ISSN 1698-4044

exterior, camp de futbol, etc...) on els nois i noies en poden fer un ús indeterminat i sense més limitació que l'horari d'obertura del centre i la normativa general de convivència. Des d'aquest punt de vista, el paper de l'educador (normalment antics mestres de primària i funcionaris del centre) és el de facilitador, dinamitzador, a voltes mediador, entre pares i fills, entre els propis nens i els espais del centre. Només quan s'organitzen els tallers, normalment per a una edat determinada, la seva és una tasca més directiva que la de la resta de les activitats habituals del centre. Un determinat model educatiu del qual podem aprendre tant perquè el copsem diferent del nostre, com perquè també té inherent tot un conjunt de valors educatius.

3. Ser receptius. És precisament per tot això que cal preparar l'alumnat a l'hora de fer les pràctiques en aquestes ludoteques i centres de joves. Ells i elles, disposats, treballadors i col·laboradors, han d'anar observant i coneixent aquell model de funcionament, per adaptar-s'hi, la qual cosa no els resulta fàcil. Aquí entra la nostra feina com a professors: fer entendre a l'alumnat que són dos models diferents d'organització i que, encara que diversos, no n'hi ha un de millor que l'altre: poden arribar a ser complementaris. L'experiència de conèixer un altre model dóna l'oportunitat de contrastar i valorar, amb la finalitat d'aprendre de tot plegat, per poder millorar en la seva futura tasca professional. Per sort, hem superat en aquests moments aquella mala idea que imperava fa

5

COMO CITAR ESTE ARTÍCULO:

Cobo Valeri, Pilar; Sora i Domenjó, Jordi; (2008); FIRENZE 2006-08; Estada de pràctiques d'Animació Sociocultural en l'àmbit del lleure infantil i juvenil; en <http://quadernsanimacio.net>; nº 8; julio de 2008; ISSN 1698-4044

no gaire temps que tot el que venia de fora del nostre país en aquest àmbit era millor. Una de les millors conclusions a les quals hem arribat amb l'alumnat és que moltes de les coses que hem observat ja són presents en els nostres centres; i que d'altres, en canvi, són prou interessants com per intentar traslladar-les a casa nostra. Alguns exemples: un dels centres que més ens ha agradat visitar és la ludoteca del Hospital Pediàtric de Florència Meyer, on un equip de professionals de la que aquí anomenem Animació Sociocultural duen a terme una programació mensual de dinamització per a tots els infants hospitalitzats, amb obres de teatre, clowns, música en directe, promoció de la lectura, ludoteca, entre d'altres. Com també destaca la tasca de massatge per a nadons, en la majoria de les ludoteques visitades. O la promoció de la música en un dels centres de joves que hem conegut (que inclou la publicació d'un CD anual). I la tasca de promoció de la lectura que es fa des de l'ajuntament de *Firenze* en l'escola primària i secundària. També tenim l'experiència ben recent d'haver conegut en aquest darrer viatge un centre per a gent gran (comparable amb un casal d'avis nostre) anomenat *Villa Bracci*, on l'associacionisme i el voluntariat duen a terme molt diverses tasques de suport a la gent gran i ofereix un espai privilegiat d'hort urbà enmig de la ciutat, per citar-ne només alguns. Ser receptius és obrir les nostres ments a descobrir noves idees i propostes en el camp de l'Animació Sociocultural.

6

COMO CITAR ESTE ARTÍCULO:

Cobo Valeri, Pilar; Sora i Domenjó, Jordi; (2008); FIRENZE 2006-08; Estada de pràctiques d'Animació Sociocultural en l'àmbit del lleure infantil i juvenil; en <http://quadernsanimacio.net>; nº 8; julio de 2008; ISSN 1698-4044

Tres setmanes educatives inoblidables.

Però una estada en pràctiques com la que nosaltres estem duent a terme aquests anys, amb un grup prou gran (com dèiem de 27, 20 i 17 alumnes en cada ocasió) va més enllà de l'experiència professional i d'aprenentatge que aporten els centres de *tirocinio* (pràctiques) Cal parlar especialment, també, del moment educatiu únic i especial que suposa la convivència durant tres setmanes (només dues en la primera experiència) en un espai diferent de l'habitual i que implica per als joves estudiants que hi participen la necessitat d'aprofundir en la capacitat de relació amb els altres, de solidaritat; de comunicació, de resolució de conflictes, de participació en la dinàmica del grup, de responsabilitat i respecte envers la manera de ser i les opinions dels altres ... ; una oportunitat de conèixer els companys amb un nivell d'aprofundiment realment diferent de com es la dinàmica habitual de classe.

Creiem, en aquest sentit, que el viatge de grups ha de ser aprofitat per treballar també algunes de la capacitats claus que vénen recollides en els objectius generals dels cicles formatius, capacitats necessàries en la seva futura inserció laboral, però també, i fonamental, en el seu propi procés de maduració personal i individual. Incidir en aquests aspectes, pensem, és un altre dels grans objectius

7

COMO CITAR ESTE ARTÍCULO:

Cobo Valeri, Pilar; Sora i Domenjó, Jordi; (2008); **FIRENZE 2006-08;** Estada de pràctiques d'Animació Sociocultural en l'àmbit del lleure infantil i juvenil; en <http://quadernsanimacio.net>; nº 8; julio de 2008; ISSN 1698-4044

que aquest tipus de viatges poden aportar a la formació dels joves de la formació professional, tot afavorint l'autonomia personal i, alhora, la cohesió de grup. Per això pensem especialment encertat dur a terme aquests viatges a finals de primer o inicis de segon curs.

També l'estada ens permet aprofundir en diversos aspectes relacionats amb el currículum propi de l'Animació Sociocultural, especialment el de despertar l'interès per una altra cultura, tot incloent-hi aquí tot el que nosaltres entenem com a cultura: la història, l'art, la gastronomia, la llengua, les festes populars i tradicionals, els jocs, la interculturalitat i els diferents aspectes a valorar en els barris i comunitats per al seu desenvolupament, aspectes de què gaudim en aquests dies de convivència. La nostra idea va ser des del primer moment la d'utilitzar una de les eines i els instruments d'aprenentatge i dinamització que ensenyem i que aprenen ells com a futurs Animadors dins del seu currículum: la gimcana. Des del primer dia, i organitzats en grups, anem descobrint, de mica en mica, tot allò que creiem imprescindible de la seva estada a *Firenze*, i a més a més en forma de joc, una de les formes d'aprenentatge més agraïda i lúdica: visitem, descobrim i vivim l'art, la cuina, la gent, el paisatge, la ciutat i els seus problemes (per exemple en aquests moments les primeres i controvertides obres del tramvia de Florència), a més de tot allò que ens pot oferir una ciutat viva culturalment: concerts gratuïts (des de música clàssica fins a expressions

8

COMO CITAR ESTE ARTÍCULO:

Cobo Valeri, Pilar; Sora i Domenjó, Jordi; (2008); **FIRENZE 2006-08;** Estada de pràctiques d'Animació Sociocultural en l'àmbit del lleure infantil i juvenil; en <http://quadernsanimacio.net>; nº 8; julio de 2008; ISSN 1698-4044

actuals, com un concert punk al qual vam assistir l'altre dia); exposicions (no només de les joies escultòriques i pictòriques que té la ciutat del seu passat brillant; també hi ha tingut cabuda la fotografia contemporània, per exemple); o les estones de lleure i relax en alguns dels espais privilegiats que la Toscana ens ha permès visitar: Arezzo, Pisa, San Gimignano, Lucca, Siena... Sense oblidar-nos de la vida quotidiana, plena d'experiències sovint noves per a molts del nostres alumnes: anar a la bugaderia i conèixer altres alumnes erasmus; el funcionament d'un *albergo* (hotels) a Itàlia; la religiositat que impregna la vida italiana; la correcció i educació amb què sempre s'adrecen quan es parlen; i tantes coses que es converteixen en sí mateixes en un dels objectius bàsics de l'estada: la cultura vista des d'uns altres ulls.

COMO CITAR ESTE ARTÍCULO:

Cobo Valeri, Pilar; Sora i Domenjó, Jordi; (2008); **FIRENZE 2006-08;** Estada de pràctiques d'Animació Sociocultural en l'àmbit del lleure infantil i juvenil; en <http://quadernsanimacio.net>; nº 8; julio de 2008; ISSN 1698-4044

Viatges d'experiències i futur

Tres vegades fent estades a *Firenze* i un futur que ens proposem: Roma. A Europa el sistema educatiu, pel que respecta a la formació professional, no és encara homologable. En particular, a Itàlia, existeixen diversos *indirizzi* (especialitzacions) en l'àmbit social, educatiu i cultural que podem relacionar amb facilitat amb l'especialitat d'Animació Sociocultural dels nostres alumnes; però ni les matèries que estudien ni tan sols les edats són coincidents. L'actual sistema en aquell país s'assembla més a l'antiga estructuració que teníem nosaltres a la formació professional i l'alumnat és més jove.

Però Itàlia, per a l'estada en pràctiques, aporta un element fonamental: per treballar amb infants, adolescents, joves (ens agradaria ampliar en un futur a centres culturals i de la tercera edat les possibilitats) un domini mínim de la llengua de comunicació és imprescindible. En aquest sentit, quan ens vàrem plantejar per primer cop aquest tipus d'experiències, vàrem entendre que havíem de fer-ho en un context lingüístic que ens permetés aquest mínim control de la situació, si tenim present que l'alumnat fa les pràctiques individualment o per parelles en un sector, el social, on la comunicació lingüística és fonamental. Per això creiem que per a futurs projectes hem d'aprofundir encara més en les classes prèvies de coneixement, també, de la cultura italiana. Estem del tot

10

COMO CITAR ESTE ARTÍCULO:

Cobo Valeri, Pilar; Sora i Domenjó, Jordi; (2008); **FIRENZE 2006-08;** Estada de pràctiques d'Animació Sociocultural en l'àmbit del lleure infantil i juvenil; en <http://quadernsanimacio.net>; nº 8; julio de 2008; ISSN 1698-4044

segurs que en anglès molts dels nostres alumnes haguessin pogut resoldre aspectes relacionats amb la seva estada quotidiana a la ciutat de Florència: la comunicació més instrumental, en podríem dir; però resulta del tot inútil quan s'ha de treballar amb persones en una ludoteca, un centre de joves i altres espais de la seva especialització.

I implica molt tot plegat? És que no ens trobem de tant en tant amb algun entrebanc? Sí, és clar: un grup de 20 joves és un món divers i complex com la pròpia vida; i són moltes les experiències que viuen cada dia, moments satisfactoris i no tant; i la convivència no sempre és fàcil. Sense oblidar que el professorat tenim l'obligació de desenvolupar el nostre rol en un context que sovint no controlem i en una altra llengua. I tampoc enganyem ningú que pugui estar llegint aquest article dient que un projecte com aquest implica una gran quantitat d'hores de preparació prèvia (elaboració escrita del projecte, presentació, contactes institucionals amb un país tan burocràtic com és Itàlia, reunions amb alumnes abans de la partida, mails i telefonades infinites, contactes amb el Departament d'Educació i el Servei de Programes Internacionals (a qui sempre agraïm la seva disposició i col·laboració); la documentació del viatge, la dels convenis i els contractes erasmus (ens preguntem si no caldria simplificar-la una mica); més la memòria escrita, també econòmica que lògicament cal lliurar com a justificant de la subvenció rebuda.

11

COMO CITAR ESTE ARTÍCULO:

Cobo Valeri, Pilar; Sora i Domenjó, Jordi; (2008); FIRENZE 2006-08; Estada de pràctiques d'Animació Sociocultural en l'àmbit del lleure infantil i juvenil; en <http://quadernsanimacio.net>; nº 8; julio de 2008; ISSN 1698-4044

No ens enganyem: només ho pot fer un equip disposat a fer del projecte en pràctiques a l'estranger part de la seva quotidianitat en les diverses tasques que ja de per si ens són encomanades com a professors de formació professional. Un balanç ràpid: unes tres hores setmanals, si distribuïm les del viatge, les gestions anteriors i la valoració final. Amb la particularitat que durant les tres setmanes del viatge cal una disponibilitat de 24 hores.

Conclusions

Queden pocs dies per finalitzar la nostra tercera estada en pràctiques a la ciutat de Florència. Hem aprofitat algunes de les poquetes estones lliures de què hem disposat per recollir aquí, quasi en forma de relat, algunes de les principals impressions que hem acumulat durant aquests tres viatges. Ho fem a manera de conclusió i de projecció de futur.

Tres són els aspectes bàsics que volem destacar:

1. Un equip estable de professors, condició imprescindible per poder organitzar i realitzar un viatge d'aquesta magnitud. Un equip que, a més a més d'estable, comparteixi un criteri educatiu comuns, que encara que difereixin una mica en

certs moments (tres setmanes de convivència són moltes), estiguin basats en el desenvolupament personal i professional de l'alumnat. Cal estar pendent en cada moment de la situació i s'ha de saber ajudar l'alumnat a resoldre pels seus propis mitjans les diferents situacions que van sorgint al llarg del dia: a la tarda, a les pràctiques, i durant la resta del dia: les diferents visites culturals, les entitats i les empreses de serveis socials i culturals que tenim la sort de poder visitar, en les estones de lleure i, fins i tot, en els àpats. Acompanyar, tot afavorint l'autonomia; reflexionar, tot incidint en els canvis com a millora. Explicar, fent participar l'alumnat del procés de presa de decisions. Reformular, empenyent a la millora de cadascú d'ells. Perquè el treball amb joves d'aquesta edat, en una estada de convivència de vint-i-quatre hores, té moments de tot: per acotar, de vegades; altres deixar que la seva iniciativa superi els marges del que s'ha proposat; o perquè en algunes ocasions calgui enfortir els llaços que es creen com a grup; com quan cal separar clarament els rols que cadascú de nosaltres – professorat i alumnat- juguem en una estada d'aquestes característiques. Però sempre tenint present que l'exemple, la vivència en primera persona, allò que millor pot aportar el docent en aquestes experiències és una coherència entre els missatges i els seus propis comportaments. Perquè és impossible que ningú pugui emocionar-se amb l'art sense sentir-se part d'una mateixa experiència; com tampoc tindria cap sentit explicar els avantatges de solucionar els conflictes que sorgeixen a través del diàleg, si l'equip de professors no fa el mateix i no

13

COMO CITAR ESTE ARTÍCULO:

Cobo Valeri, Pilar; Sora i Domenjó, Jordi; (2008); FIRENZE 2006-08; Estada de pràctiques d'Animació Sociocultural en l'àmbit del lleure infantil i juvenil; en <http://quadernsanimacio.net>; nº 8; julio de 2008; ISSN 1698-4044

sap solucionar els seus propis conflictes i dóna a l'alumnat una imatge no unitària.

2. Hem entès com a molt positiva la repetició durant tres anys a la mateixa ciutat. Ens ha permès conèixer amb més profunditat el sistema educatiu i de serveis socials italià; els diferents districtes i els seus responsables i els diferents centres de pràctiques de l'alumnat i, fins i tot, hem pogut fer una mica de relació personal amb algunes de les educadores i mestres, la qual cosa ens ha permès viure d'una manera més integral Florència i no com a simples turistes. Mirat des de la perspectiva del coneixement de l'entorn, les visites als centres culturals de la ciutat o als llocs d'interès de la Toscana cada cop han estat més profitoses pel coneixement previ que anàvem acumulant de les anteriors experiències. Per això entenem necessari plantejar-nos un nou repte, una nova ciutat més cosmopolita com ara Roma per aprofitar els nostres coneixements, tant de la llengua que hem anat assolint aquest anys com del coneixement de les característiques generals del país. Entenem aquestes estades també des de la perspectiva formativa per al propi professorat: volem conèixer noves experiències en l'àmbit de l'Animació Sociocultural, de les que es puguin beneficiar tant els futurs alumnes participants dels viatges, com el conjunt del cicle que estem impartint, des dels crèdits que impartim a l'institut, quan

incorporem nous coneixements d'experiències i observacions amb les quals podem millorar els continguts que ensenyem a classe.

3. El professorat que es dedica a impartir aquest cicle coneix prou bé les dificultats que té l'Animació Sociocultural per anar obrint-se pas en el sector laboral i educatiu. El reconeixement del cicle formatiu i del perfil professional que hi va associat és una tasca lenta en què molts estem compromesos. Us podeu imaginar què és explicar el nostre cicle en una país on no existeix aquest tipus d'estudis, i amb un sistema organitzatiu de la FP diferent del nostre? Sovint és difícil, però ens hem adonat que aquesta també pot ser una tasca interessant en vista a un procés de reestructuració i homologació de la formació professional a Europa, alhora que suposa un reforç positiu per al nostre alumnat: han d'explicar en què consisteix la seva professió, els crèdits que estudien, reclamar que seran competents gestionant i dinamitzant les activitats en els diferents centres que visitem, amb un esforç d'interiorització que van fent de mica en mica durant els dies que dura el viatge de la seva futura professió i que estem segurs que portaran amb ells mateixos quan vagin a la recerca de feina al nostre país.

Tot plegat no fora res sense el que més satisfacció ens crea després de la complexa organització d'aquests viatges: l'alumnat. Se'ns fa difícil descriure almenys tres experiències:

15

COMO CITAR ESTE ARTÍCULO:

Cobo Valeri, Pilar; Sora i Domenjó, Jordi; (2008); FIRENZE 2006-08; Estada de pràctiques d'Animació Sociocultural en l'àmbit del lleure infantil i juvenil; en <http://quadernsanimacio.net>; nº 8; julio de 2008; ISSN 1698-4044

- Els darrers dies de l'estada visitem, és clar, les diferents empreses on han estat fent les pràctiques i els responsables d'aquestes omplen els llibres de seguiment i valoració de l'FCT. Absolutament sempre i en tots els casos, aquestes valoracions han estat excel·lents, tot ressaltant la iniciativa, l'entusiasme, les ganes de col·laborar i la disponibilitat de l'alumnat d'ASC, tal i com queda palès en les avaluacions dels llibres de pràctiques europeus. Però encara hi ha més: hem estat testimonis d'excepció de comiats d'organització de festes, amb regals inclosos, resultat de la boníssima acollida que ha tingut aquest alumnat en els centres de pràctiques

- En paral·lel, en les tres ocasions, l'alumnat participant ha fet una valoració del conjunt del viatge molt positiva, tant en les enquestes del Departament d'Educació com en les converses de cloenda del viatge. Però no només de les pràctiques, també de les visites culturals, dels viatges per la Toscana, de la convivència, de la comunicació amb el professorat i de tot el què aquest tipus d'experiència comporta.

- A vegades, però, tal i com molts docents sabem, no calen les paraules per saber la satisfacció de l'alumnat en un moment donat: només una mirada ho diu tot. Els moments d'agraïment són tants i tan intensos, que són difícils d'explicar,

16

COMO CITAR ESTE ARTÍCULO:

Cobo Valeri, Pilar; Sora i Domenjó, Jordi; (2008); FIRENZE 2006-08; Estada de pràctiques d'Animació Sociocultural en l'àmbit del lleure infantil i juvenil; en <http://quadernsanimacio.net>; nº 8; julio de 2008; ISSN 1698-4044

com a persones i com a docents. És aquest un dels motius més decisius que ens porta a començar a preparar el viatge següent, quan encara no hem acabat l'anterior.

Heus aquí algunes de les seves impressions:

“Ha merecido la pena hacer este viaje”

“El grupo era toda una familia”

“Por fin después de tanto tiempo esperando, llega el gran día”

“Crec que no sabré anar a dormir sense fer reunions”

“*Firenze, una città i una experiència unforgettable*”

“Realmente el David de Michelangelo és espectacular”

“La verdad es que nos hicieron pasar unas tardes de prácticas muy agradables”

“En el camp professional crec que aquest viatge és infinitament enriquidor: ens serà molt positiu com a animadors socioculturals. En el camp personal hem crescut, que al cap i a la fi és el més important”

“Avui hem pujat a la Cúpula del *Duomo*, on hem viscut una experiència inoblidable: No tots els dies es pot tenir la ciutat de Florència als peus envoltat de fantàstiques persones”

Esteu implicats en projectes com aquest? Voleu compartir les vostres impressions amb nosaltres?

pilarcobo@gmail.com

17

COMO CITAR ESTE ARTÍCULO:

Cobo Valeri, Pilar; Sora i Domenjó, Jordi; (2008); **FIRENZE 2006-08;** Estada de pràctiques d'Animació Sociocultural en l'àmbit del lleure infantil i juvenil; en <http://quadernsanimacio.net>; nº 8; julio de 2008; ISSN 1698-4044

jordi.sora@gmail.com

18

COMO CITAR ESTE ARTÍCULO:

Cobo Valeri, Pilar; Sora i Domenjó, Jordi; (2008); **FIRENZE 2006-08;** Estada de pràctiques d'Animació Sociocultural en l'àmbit del lleure infantil i juvenil; en <http://quadernsanimacio.net>; nº 8; julio de 2008; ISSN 1698-4044